

RTU studiju kurss "Valodu mācību joma: Latviešu valoda, tās metodika I"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0135
Nosaukums	Valodu mācību joma: Latviešu valoda, tās metodika I
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Daiga Straupeniece - Doktors, Vecākais pasniedzējs
Mācītspēks	Rita Burceva - Amats 1
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 5.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa ietvaros tiks sagatavots latviešu valodas skolotājs profesionālo pienākumu veikšanai 1.–3. klasē, apgūstot zināšanas, prasmes, attieksmes un attīstot kompetences atbilstoši Skolas 2030 vīzijai.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Mērķis: Attīstīt izpratni par latviešu valodas metodikas teorētiskajiem un praktiskajiem aspektiem, veicinot jēgpilnu mācību procesu un nodrošinot mācību satura integrāciju un caurviju prasmju attīstību darbā ar 1.–3. klases skolēniem. Uzdevumi: 1. Nodrošināt studentu izpratni par latviešu valodas mācību saturu un metodiku efektīvam darbam 1.–3. klasē. 2. Modelēt efektīvu mācību stundas dizainu 21. gadsimta prasmju pilveidei un vērtēšanai. 3. Rosināt studentus veidot materiālus par atgriezeniskās saites, refleksijas iekļaušanu mācību stundās atbilstoši vadlīnijām „Skola 2030”. 4. Pilnveidot studentu prasmi dažādot un individualizēt mācību procesu.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Ir 6 patstāvīgā darba uzdevumi: 1. Dzimtās valodas mācību saturs 1.–3. klasē, tā saturu reglamentējošie dokumenti (vadlīnijas, standarti, programmas). Mācību līdzekļi. Izpētīt un analizēt 3 dažādus mācību līdzekļus katrā 1.–3. klašu grupā. Uzrakstīt izvērtējumu un sagatavoties kopīgai diskusijai. 2. Dažādas lasīšanas stratēģijas. Izveidot lasīšanas uzdevumu kopu 1.–3. klašu grupā. 3. Dažādas klausīšanās stratēģijas. Izveidot klausīšanas uzdevumu kopu 1.–3. klašu grupā. 4. Dažādas runāšanas stratēģijas. Izveidot runāšanas uzdevumu kopu 1.–3. klašu grupā. 5. Dažādas rakstīšanas stratēģijas. Izveidot uzdevumu kopu gramatikā 1.–3. klašu grupā. 6. Dažādi digitālie rīki. Izstrādāt digitālu uzdevumu kopu 1.–3. klašu grupā.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Anspoka, Zenta. Latviešu valodas didaktika: 1.–4. klase. Rīga : RaKa, 2008. 2. Anspoka, Zenta, Tūbele, Sarmīte. Lingvodidaktika. Latviešu valoda 1.–6. klasei. Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2015. Papildu/Additional: 1. Anspoka, Zenta. Lingvodidaktika: lingvistikas un didaktikas zinātņu nozaru mījsakarības un skolotāja profesionalitāte. Tagad : zinātniski metodisks izdevums, Nr. 2, 2009, 2.–8. lpp. 2. Ar mūsdienu acīm uz klasiskām lietām: saturs un metodika : rakstu krājums. Rīga : LVA, 2011. 3. Laiveniece, Diāna. Teksta lingvodidaktiskie aspekti valodas mācību procesā. Valodu apguve : problēmas un perspektīva : zinātnisko rakstu krājums, VII. Liepāja : LiePA, 2010, 277.–291. lpp. Pieejams: https://www.liepu.lv/uploads/files/III.pdf 4. Laiveniece, Diāna. Atkārtošana valodas mācībās: veidi un iespējas. Tagad : zinātniski metodisks izdevums, Nr. 1 (6), 2011, 49.–54. lpp. 5. Ptičkina, Ārija. Lasīsim raitāk! : metodiskie ieteikumi lasītprasmes apguvei. Rīga : Zvaigzne ABC, 1998. 6. Ptičkina, Ārija. Lasīšanas mācības sākumskolā. Rīga : Pētergailis, 1999. 7. Strautiņa, Vaira, Šulce, Dzintra. Latviešu literārās valodas fonētika, ortoēpija un ortogrāfija. Liepāja : LiePA, 2004. 8. Strautiņa, Vaira, Šulce, Dzintra. Latviešu valodas pareizrūna un pareizrakstība. Rīga : RaKa, 2009. 9. Šiliņa, Brigita. Literārā teksta loma valodas apguvē. Tagad : zinātniski metodisks izdevums, 2000. Pieejams: http://www.lvavp.lv/pages/pr/article.php?art_id=74_code=lat Citi informācijas avoti/Other sources of information:: valodasrokasgramata.lv valoda.lv valoda.aialab.lv epupa.valoda.lv tezaurs.lv uzdevumi.lv pasakas.net letonika.lv dainuskapis.lv skola2030.lv visc.gov.lv http://www.readingrockets.org/article/seven-strategies-teach-students-text-comprehension https://www.weareteachers.com/anchor-charts-that-teach-reading-comprehension/ https://decoda.ca/wp-content/uploads/Strategies-for-Teaching-Reading-Final.pdf https://online.seu.edu/articles/teaching-reading-strategies/ http://www.edu.gov.qa/Ar/SECInstitutes/EducationInstitute/CS/English/Coordinators%20Meetings/13.pdf https://www.learner.org/workshops/middlewriting/images/pdf/HomeBestPrac.pdf
Nepieciešamās priekšzināšanas	Skolotāju profesionālās darbības pamati. Mācīšana un mācīšanās. Mācību procesa organizācija sākumskolā un informācijas tehnoloģijas izglītībā. Psiholoģija skolotājiem.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Dzimtās valodas mācību saturs 1.–3. klasē, tā saturu reglamentējošie dokumenti (vadlīnijas, standarti, programmas). Mācību līdzekļi.	4	8	2	6
2. Dažādas lasīšanas stratēģijas. Lasītprasmes veicināšana, tās loma skolēnu prasmju pilnveidē. Dažādu veidu un žanru teksti lasītprasmes veicināšanā.	4	12	2	6
3. Dažādas klausīšanas stratēģijas. Klausīšanās prasmes veicināšana, tās loma skolēnu prasmju pilnveidē.	4	12	2	8
4. Dažādas runāšanas stratēģijas. Viedoklis. Prezентācija.	4	10	2	8
5. Alfābēts. Stundas dizaina veidošana (stundas mērķis – stundas sasniedzamais rezultāts, jēgpilnu mācību uzdevumu veidi, attīstošas atgriezeniskās saites veidošana). Aktīva izziņas procesa veidošana. Pašizpaušmes un jaunrades veicināšana. Apgūstamo zināšanu un prasmju sasaiste ar reālo dzīvi. Starpdisciplināru iespēju realizēšana tēmas ietvaros.	2	2	2	8
6. Pareizrakstība. 6.1. Līdzskaņu asimilācija. Stundas dizaina veidošana (stundas mērķis – stundas sasniedzamais rezultāts, jēgpilnu mācību uzdevumu veidi, attīstošas atgriezeniskās saites veidošana). Aktīva izziņas procesa veidošana. Pašizpaušmes un jaunrades veicināšana. Apgūstamo zināšanu un prasmju sasaiste ar reālo dzīvi. Starpdisciplināru iespēju realizēšana tēmas ietvaros.	4	2	2	8
6. Pareizrakstība. 6.2. Dubultie līdzskaņi. Stundas dizaina veidošana (stundas mērķis – stundas sasniedzamais rezultāts, jēgpilnu mācību uzdevumu veidi, attīstošas atgriezeniskās saites veidošana). Aktīva izziņas procesa veidošana. Pašizpaušmes un jaunrades veicināšana. Apgūstamo zināšanu un prasmju sasaiste ar reālo dzīvi. Starpdisciplināru iespēju realizēšana tēmas ietvaros.	2	2	2	8
7. Morfoloģija. 7.1. Lietvārds. Lielie sākumburti. Stundas dizaina veidošana (stundas mērķis – stundas sasniedzamais rezultāts, jēgpilnu mācību uzdevumu veidi, attīstošas atgriezeniskās saites veidošana). Aktīva izziņas procesa veidošana. Pašizpaušmes un jaunrades veicināšana. Apgūstamo zināšanu un prasmju sasaiste ar reālo dzīvi. Starpdisciplināru iespēju realizēšana tēmas ietvaros.	4	2	2	8

7. Morfoloģija. 7.2. Īpašības vārds. Stundas dizaina veidošana (stundas mērķis – stundas sasniedzamais rezultāts, jēgpilnu mācību uzdevumu veidi, attīstošas atgriezeniskās saites veidošana). Aktīva izziņas procesa veidošana. Pašizpaušmes un jaunrades veicināšana. Apgūstamo zināšanu un prasmju sasaiste ar reālo dzīvi. Starpdisciplināru iespēju realizēšana tēmas ietvaros.	4	2	2	8
7. Morfoloģija. 7.3. Darbības vārds. Stundas dizaina veidošana (stundas mērķis – stundas sasniedzamais rezultāts, jēgpilnu mācību uzdevumu veidi, attīstošas atgriezeniskās saites veidošana). Aktīva izziņas procesa veidošana. Pašizpaušmes un jaunrades veicināšana. Apgūstamo zināšanu un prasmju sasaiste ar reālo dzīvi. Starpdisciplināru iespēju realizēšana tēmas ietvaros.	4	2	2	6
7. Morfoloģija. 7.4. Skaitļa vārds. Stundas dizaina veidošana (stundas mērķis – stundas sasniedzamais rezultāts, jēgpilnu mācību uzdevumu veidi, attīstošas atgriezeniskās saites veidošana). Aktīva izziņas procesa veidošana. Pašizpaušmes un jaunrades veicināšana. Apgūstamo zināšanu un prasmju sasaiste ar reālo dzīvi. Starpdisciplināru iespēju realizēšana tēmas ietvaros.	2	2	2	8
8. Leksika. 8.1. Viennozīmīgi un daudznnozīmīgi vārdi. Stundas dizaina veidošana (stundas mērķis – stundas sasniedzamais rezultāts, jēgpilnu mācību uzdevumu veidi, attīstošas atgriezeniskās saites veidošana). Aktīva izziņas procesa veidošana. Pašizpaušmes un jaunrades veicināšana. Apgūstamo zināšanu un prasmju sasaiste ar reālo dzīvi. Starpdisciplināru iespēju realizēšana tēmas ietvaros.	2	4	2	6
8. Leksika. 8.2. Sinonīmi, antonīmi. Stundas dizaina veidošana (stundas mērķis – stundas sasniedzamais rezultāts, jēgpilnu mācību uzdevumu veidi, attīstošas atgriezeniskās saites veidošana). Aktīva izziņas procesa veidošana. Pašizpaušmes un jaunrades veicināšana. Apgūstamo zināšanu un prasmju sasaiste ar reālo dzīvi. Starpdisciplināru iespēju realizēšana tēmas ietvaros.	4	4	2	6
9. Sintakse. Stāstījuma, jautājuma, izsaukuma teikums. Teikuma beigu pieturzīmes. Stundas dizaina veidošana (stundas mērķis – stundas sasniedzamais rezultāts, jēgpilnu mācību uzdevumu veidi, attīstošas atgriezeniskās saites veidošana). Aktīva izziņas procesa veidošana. Pašizpaušmes un jaunrades veicināšana. Apgūstamo zināšanu un prasmju sasaiste ar reālo dzīvi. Starpdisciplināru iespēju realizēšana tēmas ietvaros.	4	4	0	8
10. Teksta virsraksts. Teksta galvenā doma. Teksta galvenās personas. Tekstpratība – informācijas meklēšana, interpretēšana, izvērtēšana.	4	4	0	6
11. Digitālie materiāli 1.–3. klasei (mācību satura platforma soma.lv), mūsdienīgi digitālie rīki mācību procesa organizēšanai.	4	12	2	4
Kopā:	56	84	28	112

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: Zina valodas jomas mācību saturu 1.-3. klasē. Zina runāšanas, klausīšanās, lasīšanas un rakstīšanas attīstības teorētiskos un praktiskos aspektus pedagogiskajā procesā. Zina, kā izmantot daudzveidīgus formatīvās vērtēšanas paņēmienus valodas jomas mācību satura apguves procesā. Zina dažādus digitālos rīkus interaktīvu mācību uzdevumu veidošanai un mācību procesa organizēšanai.	Studiju kursa vērtējums veidojas, summējot studējošo darbu praktiskajās nodarbībās, starppārbaudījumus visa kursa norises laikā, kā arī noslēguma pārbaudījumu. Noslēguma pārbaudījumu studenti drīkst kārtot tikai tad, ja nokārtoti visi starppārbaudījumi. Studiju kursa vērtēšanas kritēriji: 1. Studējošo piedalīšanās lekcijās un praktiskajās nodarbībās. 2. Starppārbaudījumi: 1) patstāvīgais darbs. Dzimtās valodas mācību satura un mācību līdzekļu apskats un izvērtējums 1.–3. klašu grupā; 2) patstāvīgais darbs. Lasīšanas uzdevumu kopas izveide 1.–3. klašu grupā; 3) patstāvīgais darbs. Klausīšanas uzdevumu kopas izveide 1.–3. klašu grupā; 4) patstāvīgais darbs. Runāšanas uzdevumu kopas izveide 1.–3. klašu grupā; 5) patstāvīgais darbs. Uzdevumu kopas izveide gramatikā 1.–3. klašu grupā – 5 % 6) patstāvīgais darbs. Digitālo uzdevumu kopas izveide 1.–3. klašu grupā. 3. Eksāmens (1 mācību stundas izstrāde 1.–3. klases ietvaros un prezentēšana).

Prasmes: Prot atlasīt, analizēt un kritiski izvērtēt ar valodas jomas mācību satura apguvi saistīto zinātnisko un metodisko literatūru. Prot plānot mutvārdu un rakstveida runas attīstību 1.–3. klases skolēniem, ņemot vērā skolēnu intereses, vajadzības, spējas un pieredzi. Prot adaptēt un patstāvīgi izstrādāt metodiskos materiālus, mācību metodes un metodiskos paņēmienus 1.–3. klases skolēnu valoddarbības veidu attīstībai. Prot izmantot formatīvo vērtēšanu, lai motivētu 1.–3. klases skolēnu vēlēšanos pilnveidot runāšanas, klausīšanās, lasīšanas un rakstīšanas prasmes.	Studiju kursa vērtējums veidojas, summējot studējošo darbu praktiskajās nodarbībās, starppārbaudījumus visa kursa norises laikā, kā arī noslēguma pārbaudījumu. Noslēguma pārbaudījumu studenti drīkst kārtot tikai tad, ja nokārtoti visi starppārbaudījumi. Studiju kursa vērtēšanas kritēriji: 1. Studējošo piedalīšanās lekcijās un praktiskajās nodarbībās. 2. Starppārbaudījumi: 1) patstāvīgais darbs. Dzimtās valodas mācību satura un mācību līdzekļu apskats un izvērtējums 1.–3. klašu grupā; 2) patstāvīgais darbs. Lasīšanas uzdevumu kopas izveide 1.–3. klašu grupā; 3) patstāvīgais darbs. Klausīšanas uzdevumu kopas izveide 1.–3. klašu grupā; 4) patstāvīgais darbs. Runāšanas uzdevumu kopas izveide 1.–3. klašu grupā; 5) patstāvīgais darbs. Uzdevumu kopas izveide gramatikā 1.–3. klašu grupā – 5 % 6) patstāvīgais darbs. Digitālo uzdevumu kopas izveide 1.–3. klašu grupā. 3. Eksāmens (1 mācību stundas izstrāde 1.–3. klases ietvaros un prezentēšana).
Kompetence: Spēj īstenot valodas jomas mācību saturu, parādot 1.–3. klases skolēniem zināšanu pielietojumu praktiskā darbībā dažādos kontekstos. Spēj sadarboties ar kolēģiem, izvirzīt kopīgus mērķus bērnu valoddarbības prasmju attīstībai un plānot to sasniegšanu.	Studiju kursa vērtējums veidojas, summējot studējošo darbu praktiskajās nodarbībās, starppārbaudījumus visa kursa norises laikā, kā arī noslēguma pārbaudījumu. Noslēguma pārbaudījumu studenti drīkst kārtot tikai tad, ja nokārtoti visi starppārbaudījumi. Studiju kursa vērtēšanas kritēriji: 1. Studējošo piedalīšanās lekcijās un praktiskajās nodarbībās. 2. Starppārbaudījumi: 1) patstāvīgais darbs. Dzimtās valodas mācību satura un mācību līdzekļu apskats un izvērtējums 1.–3. klašu grupā; 2) patstāvīgais darbs. Lasīšanas uzdevumu kopas izveide 1.–3. klašu grupā; 3) patstāvīgais darbs. Klausīšanas uzdevumu kopas izveide 1.–3. klašu grupā; 4) patstāvīgais darbs. Runāšanas uzdevumu kopas izveide 1.–3. klašu grupā; 5) patstāvīgais darbs. Uzdevumu kopas izveide gramatikā 1.–3. klašu grupā – 5 % 6) patstāvīgais darbs. Digitālo uzdevumu kopas izveide 1.–3. klašu grupā. 3. Eksāmens (1 mācību stundas izstrāde 1.–3. klases ietvaros un prezentēšana).

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Studentu piedalīšanās lekcijās un praktiskajās nodarbībās	20
Patstāvīgie darbi	30
Eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	5.0	28.0	28.0	0.0		*	